

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžp/34/2012
Identifikačné číslo spisu:	2012200126
Dátum vydania rozhodnutia:	17.12.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:2012200126.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu O., bytom I., proti žalovanej Obci Horné Orešany, so sídlom Horné Orešany 190, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo 17. augusta 2011, č. 550/2011, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 28. júna 2012, č. k. 14S/17/2012-63, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave, č. k. 14S/17/2012-63 z 28. júna 2012 z r u ť a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) postupujúc podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zastavil konanie o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia vydaného Obcou Horné Orešany 17. augusta 2011 pod číslom 550/2011, opraveného dodatkom z 23. septembra 2011 v znení zmenenom rozhodnutím Krajského stavebného úradu Trnava č. KSÚ-OSP-201 I/00828/Gi z 19. decembra 2011, ktorým Krajský stavebný úrad Trnava podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku v spojení s § 105 ods. 1 stavebného zákona zmenil rozhodnutie žalovaného v časti uloženia pokuty za protiprávne konanie a túto znížil z 331 eur na 150 eur s odôvodnením, že žalobca bol uznaný vinným zo spáchania priestupku proti stavebnému poriadku tým, že ako stavebník začal realizovať vodovodnú prípojku bez ohlásenia drobnej stavby stavebnému úradu na pozemkoch parc. č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X v kat. úz. Obce Horné Orešany.

Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 250 ods. 4 OSP, § 250b ods. 1 OSP a § 250d ods. 3 OSP s tým, že boli splnené podmienky pre zastavenie konania, pretože žaloba smeruje proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmavania súdom.

Krajský súd tiež poukázal na pochybenie žalobcu pri označovaní žalovaného, ktorým mal byť správny orgán, ktorý rozhodol v poslednom stupni, t. j. v predmetnej veci Krajský stavebný úrad v Trnave, ktorý rozhodoval v správnom konaní o odvolaní žalobcu. V danom prípade žalobca ako žalovaného označil Obec Horné Orešany, prvostupňový správny orgán, čoho následkom bolo zastavenie konania pre nedostatok procesnej podmienky, a preto súd postupom podľa § 250d ods. 3 OSP konanie vo veci zastavil.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250i ods. 1, 2 OSP v spojení s § 146 ods. 1 písm. c/ OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal žalobca v zákonom ustanovenej lehote odvolanie domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci krajskému súdu na ďalšie konanie.

Zastavením konania, ako uvádza žalobca v odvolaní, mu krajský súd odňal možnosť konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ OSP).

Namietol, že krajský súd pochybil, keď uzavrel, že napadnutým rozhodnutím je rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa, čo navyše odporuje aj obsahu návrhu. Tento smeroval proti rozhodnutiu o uložení pokuty, ktoré žalobca žiadal zrušiť.

Žalobca následne poukázal na skutočnosť že krajský súd sa nevysporiadal s jeho podaním, ktorým odstránil vady žalobného návrhu.

Navyše, ako uviedol žalobca, krajský súd ho mohol a mal vyzvať na opravu väd podania (§ 104 ods. 2 OSP, resp. § 43 OSP).

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu je nutné priznať úspech.

Súdy v správnom súdnictve preskúmajajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 OSP).

Zmyslom a účelom platnej právnej úpravy správneho súdnictva je poskytovať efektívnu ochranu verejným subjektívnym právam fyzických a právnických osôb. Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní (čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky); ide o právny inštitút ktorý umožňuje, aby sa každá osoba ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy poškodená dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten o koho práva v konaní ide (k tomu pozri napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 14/98 z 22. júna 1999 zverejnený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, čiastka 73, pod č. 166/1999, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 238/06 zo 16. decembra 2008, či jeho uznesenie č. k. IV. ÚS 109/2011-17 z 24. marca 2011 - www.concourt.sk).

Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Trnava 12. januára 2012 domáhal preskúmania „rozhodnutia obce Horné Orešany č. 550/2011 zo dňa 17. augusta 2011, opravené dodatkom zo dňa 23. septembra 2011 o uložení pokuty za priestupok v znení zmenenom rozhodnutím Krajského stavebného úradu Trnava č. KSÚ-OSP-2011/00828/Gi zo dňa 19. decembra 2011“, pričom obe označené rozhodnutia v prílohe pripojil.

Podľa § 250 ods. 4 OSP pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je žalovaným správny orgán, ktorý rozhodol v poslednom stupni.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 41 ods. 2 OSP každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený.

Podľa § 43 ods. 1 OSP sudca alebo poverený zamestnanec súdu uznesením vyzve účastníka, aby

nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorú určí, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. V uznesení uvedie, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať.

Podľa druhej hlavy piatej časti OSP rozhodujú sudy o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov. Sudy preskúmajú rozhodnutia a postup správnych orgánov na základe žaloby, ktorá ako procesný úkon účastníka konania musí obsahovať všeobecné (§ 42 ods. 3 OSP) a osobitné náležitosti (§ 79 ods. 1 OSP, § 249 ods. 2 OSP). Medzi osobitné náležitosti žaloby v zmysle § 79 ods. 1 OSP patrí aj označenie žalovaného.

Paragraf 250 ods. 4 OSP má kogentný charakter a ide o špeciálnu právnu úpravu účastníkov v konaní podľa druhej hlavy piatej časti OSP. Napriek tomu, že toto konanie je dôsledne ovládané dispozičnou zásadou, z čoho vyplýva, že súd nemôže preskúmať správne rozhodnutie nad rámec žalobcom v žalobe vymedzeným, ide o zásadu index ne eat petita partium (sudca nech nejde nad návrhy strán), ktorá vyplýva z ustanovenia § 249 ods. 2 OSP a súd musí túto zásadu aplikovať vo všetkých veciach, v ktorých preskúma na základe podanej žaloby zákonnosť napadnutého rozhodnutia, nesprávne označenie žalovaného správneho orgánu nebráni súdu, aby konal so správne identifikovaným žalovaným, pokiaľ táto skutočnosť vyplýva zo samotnej žaloby a aby žalovaný správny orgán bol aj správne označený v písomnom vyhotovení rozhodnutia súdu.

Nesprávne, resp. neúplné označenie žalovaného správneho orgánu nemôže mať za následok zamietnutie žaloby pre nedostatok pasívnej legítimácie na strane správneho orgánu, pokiaľ žaloba obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti (§ 249 ods. 2 OSP), t. j. najmä označenie rozhodnutia správneho orgánu ktoré napadá, nakoľko správne, resp. úplné označenie žalovaného správneho orgánu vyplýva z takto označeného rozhodnutia.

Je pravdou, že je predovšetkým povinnosťou žalobcu správne označiť žalovaný správny orgán rozhodnutie ktorého žalobou napáda. Pri povinnom právnom zastúpení advokátom je odôvodnený predpoklad, že identifikácia správneho orgánu, ktorý rozhodnutie vydal nemôže spôsobovať problém.

Neuniklo však pozornosti najvyššieho súdu, že v predloženej veci žalobca napriek zákonnej požiadavke nie je v konaní zastúpený advokátom, hoci ide o žalobcu - fyzickú osobu, ktorá, ako vyplýva z uvedeného vysokoškolského titulu, nie je osobou s právnickým vzdelaním (§ 250a OSP). Napriek tomu krajský súd žalobcu nevyzval na odstránenie tohto nedostatku podmienky konania.

Nedostatok povinného zastúpenia advokátom je tiež, ako rozpory v podaní - návrhu na začatie konania, odstrániteľnou vadou konania, pričom obligatórna prítomnosť advokáta v správnom súdnictve, v konaní podľa druhej hlavy piatej časti OSP, je daná zvýšenou potrebou právnej ochrany žalobcu danej povahou správneho súdnictva, keďže sa v ňom preskúma zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy a riešia sa prevažne právne otázky, vrátane toho, že zákon veľmi prísne ustanovuje, kto je žalobca, žalovaný a čo je predmetom konania pred súdom v správnom súdnictve.

Nedostatok podmienky povinného právneho zastúpenia je možné odstrániť tým, že si žalobca zvolí kvalifikovaného zástupcu a plnomocenstvo doloží k žalobe. Pokiaľ však žalobca v tomto smere zostane nečinný, a to napriek poučeniu zo strany súdu na možné následky tejto nečinnosti, súd konanie zastaví (§ 250d ods. 3). Krajský súd preto v ďalšom konaní žalobcu vyzve, aby si zvolil advokáta pre konanie pred súdom a zastúpenie preukázal písomným plnomocenstvom. Tiež ho informuje o možnosti bezplatnej právnej pomoci poskytovanej v zmysle zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a poučí o tom, že bez toho, aby bol v konaní zastúpený advokátom, súd nebude môcť v konaní pokračovať a bude musieť konanie zastaviť pre nesplnenie požiadavky § 250a OSP.

Čo sa týka dôvodu, pre ktorý krajský súd konanie zastavil, je pravdou, že žalobca ako žalovaný správny orgán označil „Obec Horné Orešany“, t. j. správny orgán, ktorý vo veci konal a rozhodol v prvom stupni, avšak z označenia ako aj z obsahu podania je zrejmé, že napadnutým rozhodnutím je popri

prvostupňovom rozhodnutí obce ako stavebného úradu aj rozhodnutie Krajského stavebného úradu Trnava č. KSÚ-OSP-2011/00828/Gi z 19. decembra 2011.

Z obsahu podania je teda možné jednoznačne určiť ako napadnuté rozhodnutie, tak aj orgán, ktorý ho vydal, t. j. žalovaného, napriek nesprávnemu označeniu tohto účastníka zo strany žalobcu.

Žalobca 15. augusta 2012, súčasne s odvolaním, doručil krajskému súdu podanie označené ako „návrh na zmenu žalobného návrhu“, z ktorého je už zrejmý označený žalovaný Krajský stavebný úrad v Trnave, pričom žaloba smeruje proti ako rozhodnutiu novo označeného žalovaného, tak aj proti rozhodnutiu obce Horné Orešany ako rozhodnutiu prvostupňovému.

Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave, č. k. 14S/17/2012-63 z 28. júna 2012 z dôvodu, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie (§ 250ja ods. 1 OSP a § 221 ods. 1 písm. f/, ods. 2 OSP).

Po odstránení nedostatku podmienok konania spočívajúceho v absencii zastúpenia žalobcu advokátom, krajský súd žalobu žalobcu vecne prejedná a vo veci rozhodne, pričom rozhodne i o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.